

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
PETICIJŲ KOMISIJA**

IŠVADA

**DĖL 2025-01-28 PETICIJOS NR. PC-3 DĖL INDIVIDUALIOS PRIEŽIŪROS
DARBUOTOJŲ ĮTRAUKIMO Į ATESTACIJOS SISTEMĄ**

2025-04-09

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2025 m. balandžio 9 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo peticiją (2025-01-28 Nr. PC-3) ir priėmė sprendimą teikti Vyriausybei išvadą netenkinti pareiškėjos peticijoje išdėstytų prašymų ir siūlymų dėl individualios priežiūros darbuotojų įtraukimo į atestacijos sistemą.

Pareiškėjos peticijoje teigiama, kad individualios priežiūros darbuotojai yra įtraukti į socialinių paslaugų srities darbuotojų sąrašą, jiems nustatyti išsilavinimo ir profesinės kompetencijos reikalavimai, tačiau jiems nėra numatyta atestacijos galimybė, taip ribojant jų karjeros augimą bei atlygio didėjimą ir sukuriant atskirtį, palyginti su kitais socialinių paslaugų srities darbuotojais.

Pradėję dirbti, individualios priežiūros darbuotojai turi išklausti 40 akademinį valandų įžanginius mokymus ir per pirmuosius 12 mėnesių baigti papildomus 160 akademinį valandų mokymus. Kiekvienais metais jie turi tobulinti savo kompetenciją dalyvaudami ne mažiau kaip 16 akademinį valandų mokymuose.

Peticijos tikslai:

- 1) įtraukti individualios priežiūros darbuotojus į atestacijos sistemą – suteikti galimybę įgyti aukštesnę profesinę kvalifikaciją;
- 2) sukurti sąžiningesnę atlygio ir karjeros galimybių sistemą, atsižvelgiant į kvalifikacijos lygį ir darbo patirtį;
- 3) motyvuoti darbuotojus siekti aukštesnės profesinės kompetencijos, o tai prisidėtų prie bendros socialinių paslaugų kokybės gerinimo.

Pareiškėja prašo pakeisti Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-92 „Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo bei Socialinių paslaugų srities darbuotojų atestacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), įtraukiant individualios priežiūros darbuotojus į atestacijos sistemą.

Sprendimas priimtas įvertinus pareiškėjos peticijoje pateiktų prašymų ir siūlymų teisėtumą, pagrįstumą, tikslingumą, naudingumą, atitiktį teisėkūros principams ir jų įgyvendinimo galimybes, taip pat atsižvelgta į institucijų išvadose pateiktus argumentus, Komisijos posėdyje išklausus pareiškėją, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovus. Argumentai pateikiami šioje išvadoje.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme nustatytas reikalavimas išklausti ne trumpesnius kaip 160 akademinį valandų mokymus įsigaliojo 2022 m. liepos 1 d., ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija buvo įsipareigojusi surasti galimybę finansuoti šiuos mokymus visiems individualios priežiūros darbuotojams. Atitinkamai 2024 m. balandžio 2 d. pradėtas įgyvendinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamas projektas „Socialinių paslaugų srities darbuotojų kompetencijų tobulinimo erdvė“ Nr. 07-009-P-0001, kuriuo siekiama užtikrinti, kad kiekvienas individualios priežiūros darbuotojas būtų išklauses ne trumpesnius kaip 160 akademinį valandų mokymus.

Socialinių paslaugų įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad socialinių paslaugų srities darbuotojai ne mažiau kaip 16 akademinį valandų per kalendorinius metus dalyvauja mokymuose; to paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad laikas, skirtas socialinių paslaugų srities darbuotojų kompetencijai tobulinti, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, įskaitomas į jų darbo laiką, mokant darbo užmokestį.

Aprašo 7 punkte išvardytos socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo formos, tarp jų yra dalyvavimas intervizijose, stažuotėse, mentoriaus veiklos vykdymas ir kt.

Jau šiuo metu įtvirtinta būtinybė individualios priežiūros darbuotojams kelti savo profesinę kvalifikaciją ir taip pat numatyta galimybė nuolat ją tobulinti.

Nuo 2025 m. pradžios, didėjant biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos koeficientams, didėjo ir socialinių paslaugų srities darbuotojų atlyginimai. Priėmus Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau – Įstatymas) pakeitimus, individualios priežiūros darbuotojai yra priskirtini kvalifikuotiems darbuotojams, kurių pareigybės priskiriamos C lygiui – pareigybėms, kurioms būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Jų atlyginimas padidėjo 124 eurai.

Pareiškėjos siūlymas, kad visi individualios priežiūros darbuotojai būtų priskirti B lygio pareigybių grupei, paliestų apie 10 000 darbuotojų ir didžioji jų dalis yra be profesinio išsilavinimo, todėl dalis iškristų iš darbo rinkos arba turėtų priverstinai įgyti siūlomam B lygiui reikalingą išsilavinimą (ne žemesnį kaip aukštesnį išsilavinimą arba baigti profesinę mokyklą).

Specialistai, turintys galimybę atestuotis, pagal Įstatymą yra priskirtini A lygiui – pareigybėms, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštasis išsilavinimas. Atestacija papildomai

prisideda prie galimybes gauti didesnę darbo užmokestį, tačiau pirmiausiai tai yra apie turimų specializuotų žinių, įgytų studijuojant aukštosiose mokyklose, įtvirtinimą praktikoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų konstitucinio įstatymo 18 straipsnio 4 dalies 2 punktu, Komisijos išvada dėl peticijoje (2025-01-28 Nr. PC-3) išdėstytų prašymų ir siūlymų netenkinimo teikiama Vyriausybei.

Komisijos pirmininkas

Andrius Dubinas